

Φτάνοντας στα μισά του καλοκαιριού και απέχοντας σχεδόν ένα μήνα από την Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, είναι καλό να κάνουμε έναν απολογισμό αυτών που ειπώθηκαν, αυτών που έγιναν και φυσικά αυτών που περιμένουμε.

Αρχικά όσον αφορά το θέμα της αξιολόγησης. Αν πάρουμε τα ακριβή λόγια του Πρωθυπουργού κ. Τσίπρα, στην περσινή έκθεση της Θεσσαλονίκης τον Σεπτέμβριο του 2016, βλέπουμε ότι έχει θέσει 5 στόχους για την ελληνική οικονομία για την περίοδο 2016 - 2017.

“Το πρώτο βήμα της αμέσως επόμενης περιόδου είναι να κλείσει σύντομα και με θετικό πρόσημο η δεύτερη αξιολόγηση.

Το δεύτερο βήμα είναι να οριστικοποιηθούν τα μέτρα και οι τρόποι ελάφρυνσης του χρέους.

Το τρίτο βήμα είναι να ενταχθεί η Ελλάδα στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας...

Το τέταρτο βήμα είναι να καταφέρει η ελληνική οικονομία να καταγράψει τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης...

Και το πέμπτο βήμα ήταν να είμαστε σε θέση να αποκλιμακώσουμε το ύψος των πλεονασμάτων από 3,5%, που είναι ο στόχος για το '18, στο 2,5% για το '19 και στο 2% για το '20". (Α.ΤΣΙΠΡΑΣ 9/2016)

Ένα χρόνο σχεδόν μετά από την έκθεση και τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού βλέπουμε ότι η δεύτερη αξιολόγηση από τον Φεβρουάριο του 2016 που έπρεπε να κλείσει, κατέληξε σε αποτέλεσμα τον Ιούνιο του 2017. Δηλαδή 16 μήνες αργότερα. Αυτή η καθυστέρηση πιστεύαμε όλοι οι Έλληνες ότι προκύπτει από το σκληρό κλίμα διαπραγματεύσεων και υπό την πίεση των δανειστών. Αυτό προκύπτει άλλωστε και από τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού ότι κανένα νέο μέτρο δεν θα ληφθεί λόγω της καθυστέρησης αυτής. Το τελικό αποτέλεσμα;

- 5,1 δις ευρώ νέα μέτρα, τα οποία δεν θα υπήρχαν αν η αξιολόγηση έκλεινε το Φεβρουάριο του 2016.

- Μείωση συντάξεων

- Μείωση αφορολόγητου στις 6.000 ευρώ

- Μείωση ειδικών μισθολογίων

- Κατάργηση επιδομάτων ευπαθών ομάδων

- Αύξηση ασφαλιστικών εισφορών

Σχετικά με το ζήτημα του χρέους που ήταν το κύριο και το πιο σημαντικό μέλημα της κυβέρνησης για να κλείσει η αξιολόγηση (κατά τα λεγόμενα του ίδιου του πρωθυπουργού, σύμφωνα με τον οποίο για να περάσουν τα νέα μέτρα θα πάρουμε μείωση του χρέους) δεν εξασφαλίστηκε καμία συγκεκριμένη δέσμευση.

Όσον αφορά την ποσοτική χαλάρωση, το τέλος ήρθε άδοξα από τον κ. Ντράγκι, ο οποίος έληξε την συζήτηση και μαζί με αυτή οποιαδήποτε προσδοκία άμεσης βελτίωσης της

οικονομίας μας.

Οι ρυθμοί ανάπτυξης, σύμφωνα με την κυβέρνηση πάντα, θα ήταν υψηλοί της τάξης του 2,7% αλλά και εδώ μετά δυσκολίας θα φτάσει το 2%. Αυτή η διαφορά ποσοτικά μπορεί να φαίνεται ελάχιστη, αλλά στην πραγματικότητα προδίδει μικρότερα εισοδήματα, λιγότερες θέσεις εργασίας και αυξημένο πρόβλημα στα είδη βεβαρημένα ασφαλιστικά ταμεία.

Τελευταία, τα πλεονάσματα... Αποτελούν ένα πολύ βασικό παράγοντα ανάπτυξης για κάθε χώρα. Ιδίως όμως στην Ελλάδα που ταλανίζεται στην κρίση, η επιτυχία θα ήταν να μειωθούν τα ποσοστά τους. Αυτός ακριβώς ήταν και ο στόχος, σύμφωνα πάντα με τον κύριο Τσίπρα, τα πλεονάσματα να κινούταν από 3,5% σε 2,5% για το 2019 και στο 2% για το 2020. Να προσθέσουμε σε αυτό το σημείο, ότι ο ίδιος ο Πρωθυπουργός υποστήριζε στο συνέδριο του Economist πως θα ήταν αδύνατο η χώρα να επιτύχει πλεόνασμα 3,5% μετά το 2018. Μετά από όλες αυτές τις δηλώσεις, στη διαπραγμάτευση πήραμε τελικά, επέκταση των πλεονασμάτων 3,5% μέχρι και το έτος 2022.

Παρά την όλη αυτή αποτυχία, σύμφωνα πάντα με τους στόχους όπου η κυβέρνηση έθεσε (και δεν πέτυχε κανέναν), οι δηλώσεις του υπουργού ανάπτυξης και οικονομίας είναι πανηγυρικές. Κατά τον ίδιο θεωρείται επιτυχία το γεγονός ότι ο ρυθμός ανάπτυξης μπορεί να ακουμπήσει το 2% σε σχέση με τον στόχο που έθεσε ο ίδιος ο πρωθυπουργός στο 2,7%! Κάνει μερικούς σκεπτικούς σαν τον υποφαινόμενο να αναρωτιέται τι θα θεωρούταν αποτυχία από την συγκεκριμένη κυβέρνηση.

Κερασάκι στην τούρτα αποτελεί βέβαια το αφήγημα για ανάπτυξη που στηρίζεται στην προσπάθεια ενίσχυσης παραγωγικών επενδύσεων, στις επιχειρηματικές συνέργειες και δικτυώσεις, την καινοτομία, τις εξαγωγές κ.λ.π. με όλα τα μέτρα που παίρνονται να είναι αποτρεπτικά για υπάρχουσες επιχειρήσεις και μελλοντικές επενδύσεις.

Κλείνοντας, πραγματικά προβληματισμένος με το τι σκέφτονται, τι εξαγγέλλουν, τι διαπραγματεύονται, τι πραγματικά κάνουν και ποιος είναι ο σκοπός τους, μπορώ μόνο να δηλώσω μπερδεμένος. Ίσως όμως το μεγαλύτερο ερώτημα δεν είναι η δική μου άγνοια ή αν αυτά βρίσκονται στην σφαίρα της δικής μου φαντασίας, αλλά αν είναι ερωτήματα που (θα έπρεπε να) βασανίζουν και τον κάθε Έλληνα πολίτη...

*Ο Γιάννης Παπαγεωργίου είναι Οικονομολόγος, HR Specialist και Γεν. Διευθυντής του Κέντρου Αστικής Μεταρρύθμισης.